בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 16612-01-21 אמרגי נ' טרקלין חשמל בע"מ

6 למרץ 2022

לפני כבוד השופטת נועה גרוסמן

המבקשים /התובעים	**1. אייל אמרגי** **2. פריג'ה ידידיה**
	נגד
המשיבה / הנתבעת	**טרקלין חשמל בע"מ**

ב"כ המבקשים: עו"ד יוסף-חי אביעזיז ועו"ד גולן נפתלי
ב"כ המשיבה: עו"ד דוד מושביץ ועו"ד אור פוקס
ב"כ הפרקליטות: עו"ד מיטל בסלי-דובדבני

<u>פסק דין</u>

<u>כללי:</u>

1. לפני בקשה לאישור הסדר פשרה בהתאם לסעיפים 18 ו- 19 לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן בהתאמה: "**הבקשה**" ו-"**חוק תובענות ייצוגיות**").

<u>בקשת האישור וטענות הצדדים:</u>

2. ביום 10.1.2021 הגישו המבקשים, ה"ה אייל אמרגי ופריג'ה ידידיה (להלן: "**מבקשי האישור**") תובענה ייצוגית וביום 23.2.2021 הוגשה הבקשה לאישור התובענה כייצוגית (להלן: "**בקשת האישור**").
הבקשה הוגשה כנגד המשיבה טרקלין חשמל בע"מ (להלן: "**המשיבה**" ו/או "**טרקלין חשמל**") אשר עיסוקה ממכר מוצרי חשמל שונים גם באמצעות אתרי האינטרנט אונליין תחת הכתובת: https://www.traclin.co.il.

3. כנטען בבקשת האישור, המשיבה מפרסמת "מבצעים" שונים באתר האינטרנט ובדף הפייסבוק שהיא מנהלת. ברם, לטענת המבקשים בבקשת האישור מדובר באחיזת עיניים מובהקת. הכינויים "sale" או "מבצע", מטרתו לשוות למחירים שמציגה המשיבה באתריה מצג של יצירת הזדמנות, אולם בפועל המצגים הללו אינם מתקיימים באף אחד מן המוצרים שנבחנו ע"י מבקשי האישור, במספר מועדים שונים.

לא זו אף זו, הסקירה שביצעו מבקשי האישור הביאו אותם למסקנה כי המשיבה מתמידה לקיים "מבצעים" הרבה מעבר ל -35 ימים שנקבעו בעניין זה, ואף לאחר שהמחיר אותו היא מציגה הוא מחירו הרגיל של המוצר ולא מחיר מבצע כנטען.

4. מבקשי האישור אף טענו, כי בחלק מן המוצרים המשיבה אף מייקרת את המחירים ביחס למחיר הקודם. בכל זאת היא מציינת כי מדובר ב"מבצע". את הפרסומים היא מבצעת, כך נטען, באופן שנטען לצוד את עיני הצרכן ולטעת בלבו את התחושה כי מדובר במחיר מיוחד ובקנייה משתלמת. מצג זה משפיע על צרכנים שכן אינם יודעים כי זהו מצג שווא.
במישור זה, טוענים מבקשי האישור, כי המשיבה מפירה את הוראות **תקנה 2 לתקנות הגנת הצרכן (כללים שונים ופרסום מחירי נכסים ושירותים), תשנ"א-1991** וכן **תקנה 6 לתקנות הגנת הצרכן (מכירות באשראי, מכירה מיוחדת ועיסקה ברוכלות) תשנ"ג-1983**.

5. מבקשי האישור מוסיפים וטוענים, כי המשיבה אינה מציינת את שיעור ההוזלה מן המחיר הרגיל, את כמות המלאי הנמכר בהוזלה ואת המועד בו תסתיים ההוזלה, והכל בניגוד להוראות סעיף 15 לחוק הגנת הצרכן תשמ"א-1981 (להלן: "**חוק הגנת הצרכן**").

6. המבקשים פירטו בכתב התביעה ובבקשת האישור רשימה נכבדת של הפרות שלטענתם גילו בפרסומיה של המשיבה. מבקש האישור מר פריג'ה ידידיה הזמין מאת המשיבה מכונת קפה נספרסו וטלוויזיה פוג'י מסך 32 אינץ', לטענתו עשה כן לאחר שהוטעה בפרסומיה של המשיבה לסבור כי מדובר במחיר מבצע.

7. כתב תשובה לבקשת האישור מטעם המשיבה לא הוגש. הצדדים הודיעו עוד ביום 9.5.2021 כי ברוח החלטת בית המשפט הם מצויים במו"מ להסדר פשרה וביקשו ארכה להגשת כתב התשובה. אכן, בסופו של יום בתאריך 15.7.2021 הוגשה הבקשה הנוכחית לאישור הסדר פשרה.

<u>הבקשה לאישור הסדר פשרה:</u>

8. במסגרת הבקשה נטען כי המשיבה חולקת על טענות מבקשי האישור. המשיבה מכחישה כי נגרם נזק למי מחברי הקבוצה הנטענת. לדבריה, היא חברה המוכרת טובין בעשרות סניפים ברחבי הארץ מזה עשרות שנים ומקפידה קלה כבחמורה על מילוי כל הוראות הדין לרבות הוראות חוק הגנת הצרכן והתקנות שלפיו.

המשיבה אינה מודה בנכונות הדוגמאות שהובאו בכתב התביעה ובבקשת האישור. לשיטתה, המכירות הללו מתייחסות אך ורק למכירות באתר האינטרנט שלה ומהוות אחוז זניח לחלוטין ביחס לכלל מכירותיה בסניף הפיזי.
עוד העלתה המשיבה טענות בכל הנוגע להתאמת התביעה כייצוגית, כאשר לשיטתה לא הונחה תשתית ראייתית לקיומה של קבוצה או לאיתור חבריה. יתר על כן, קיים לדבריה קושי משמעותי להוכיח את יסוד הנזק שלטענתה לא נגרם ואף קושי משמעותי להוכיח קשר סיבתי בין "המעשה" או המחדל הנטען והמוכחש לבין הנזק שאף הוא נטען ומוכחש. לעמדת המשיבה, אין דמיון בין הלקוחות ויהיה מקום לבחון באופן פרטני: האם הלקוח הספציפי רכש מוצר במכירה מיוחדת; האם לא צוין המחיר הקודם עובר למבצע המכירה המיוחדת; ועוד.

9. המשיבה מוסיפה, כי ביום 5.1.2021 לאחר שקיבלה פנייה מוקדמת ממר פריג'ה ידידיה ובה טענות בדבר "מכירה מיוחדת" שלא כחוק, היא פעלה מיידית לתיקון הטעות שנפלה בפרסומים באתר האינטרנט שלה. בעניין זה אין מחלוקת בין הצדדים.
דהיינו, כמעט חודשיים לפני הגשת התובענה דנן כבר פעלה המשיבה לתקן את התקלה שנפלה בפרסומיה ובאתר האינטרנט שלה. הכל מעיד על תום לבה ועל נכונותה לקיים את הוראות החוק במלואם.

10. מבקשי האישור מצדם דוחים את טענות המשיבה במלואם, למעט הטענה כי תיקנה מידית את פרסומיה.

11. בשקלול הסיכונים והסיכויים הטמונים בניהול ההליך, גיבשו הצדדים הסדר פשרה אשר הוגש לאישור בית המשפט. ההסדר נועד להסדיר את הוראות הדין באופן מיטבי לעתיד לבוא ואף פיצוי חברי הקבוצה בנוגע לעבר. לעמדת המשיבה למעלה מן הצורך ומתוך זהירות. זהו הסדר הפשרה המונח לפני.

12. ההסכמות שבסיס הסדר הפשרה מתייחסות לחברי הקבוצה שהינם "**כלל הלקוחות שרכשו מוצרים מהמשיבה בין בסניפיה ובין באתר האינטרנט שלה, ואשר הוצג לפניהם מצג שווא ביחס למכירת המוצרים שרכשו ב-'מכירה מיוחדת' במהלך שבע השנים שקדמו להגשת בקשת האישור ועד למועד שיקבע בית המשפט הנכבד**" (להלן: "**חברי הקבוצה**").

13. בראיה לעתיד, המשיבה מתחייבת לפי הסדר הפשרה להמשיך ולהקפיד על הוראות הדין. בכלל זאת - המשיבה מציעה ותמשיך להציע בעתיד מבצעים בהתאם להנחיות הממונה על

הגנת הצרכן בעניין פרסום והצגת מחירים מבצעיים, כך שמוצר שהוצג במחיר מבצע במשך תקופה של 35 ימים רצופים, בתום התקופה ייחשב מחיר המבצע ומחירו הרגיל של המוצר. ביחס לפיצוי חברי הקבוצה, הסכימה המשיבה להעניק לציבור פיצוי כולל בסכום של 1,100,000 ₪. המשיבה מציינת כי לפי הנתונים שצורפו לבקשת האישור שיעור ההנחה הממוצע של המוצרים שפורטו שם עמד על 21% ולצרכי פשרה יצאו הצדדים מנקודת הנחה ששיעור ההנחה הממוצע באתר כולו עמד בזמנים הרלוונטיים על 15%.

14. עוד יצאו הצדדים מנקודת הנחה עובדתית, כי לכל הפחות 15% מהמוצרים באתר המשיבה הם מוצרים בהנחה כלשהי. שילוב הנתונים הזה הביא לסכום של 1,575,000 ₪. הצדדים הוסיפו מקדם פשרה של 30% וכך הגיעו לסכום פיצוי של 1,100,000 ₪.

לאופן החישוב של סכום בהסדרי פשרה בתובענות ייצוגיות ראו גם: ת"צ (מחוזי מרכז) 55389-02-17 **מרים וימן נ' צומת ספרים (2002) שותפות מוגבלת** (נבו, 6.9.2020). ת"צ (מחוזי ת"א) 4700-04-16 **שרית שיר נ' קליקס** (נבו, 24.6.19). ת"צ (מחוזי ת"א) 19048-07-14 **לירון עדן נ' סופרפארם (ישראל) בע"מ** (נבו, 20.9.19).

הצדדים גורסים, כי מדובר בפיצוי מידתי ומאוזן הניתן בתביעות בגין עילות דומות לעניין שלפנינו ואף עומד ברף הגבוה של הסכומים דנן.

15. אשר למנגנון מתן הפיצוי, הרי כיוון שהצדדים הסכימו שקיים קושי ממשי לזהות את חברי הקבוצה הנטענת, הוסכם כי סכום הפיצוי הכולל יוענק לכלל הציבור ובכלל זה לקוחות המשיבה הכלולים בהגדרת הקבוצה ולא באופן מובחן לחברי הקבוצה אשר קיים קושי לזהותם. לכן, הפיצוי הכולל יינתן לכל מי שירכוש טובין בסניפי המשיבה או באתר האינטרנט שלה בדרך של הפחתת סכום כסף ממחירו הסופי של המוצר לאחר כל ההנחות וזאת כדלקמן:

א. לקוח שירכוש מוצר שמחירו לצרכן לאחר כל ההנחות הוא בין 500 ל- 1,000 ₪ (מחירו בפועל של המוצר ולא מחיר מחירון) יהיה זכאי להפחתה ללא כל תלות בגובה של 20 ₪. בדומה, לקוח שירכוש מוצר שמחירו מעל ל- 1,000 ₪ יהיה זכאי להפחתה ללא כל תלות בגובה של 40 ₪.

ב. סכום הפיצוי הכולל יינתן מהסכום הסופי בפועל לאחר כל ההנחות באופן שיחול כפל מבצעים.

ג. אם קיימת הנחה בחנות כך שהלקוח יידרש לשלם בפועל פחות מ- 500 ₪ למוצר, הלקוח לא יהיה רשאי לפיצוי. הפיצוי הוא עבור כל מוצר בנפרד וניתן לקבל כפל הפחתות עבור כל מוצר.

ד. סכום הפיצוי הכולל יינתן ללקוחות על כלל המוצרים הנמכרים ע"י המשיבה.

ה. הפיצוי יינתן ע"י המשיבה לזמן בלתי מוגבל עד אשר סכום ההפחתה המצרפי יגיע לסכום כולל המוסכם על סך 1,100,000 ₪.
המשיבה העריכה את תקופת הזמן בכתשעה חודשים ממועד אישור הסדר הפשרה בפסק דין. מועד תחילת מתן הפיצוי יהיה בתוך 45 יום ממתן האישור.

ו. במטרה להעניק את כלל ההטבה לציבור בפרק זמן שאינו עולה על שנה, הרי שאם המשיבה לא תעניק את סכום ההטבה במלואו בתוך כתשעה חודשים ממועד האישור, היא תבצע החל מהחודש העשירי ואילך, הגדלה של סכום ההפחתה הניתנת עבור כל מוצר בודד בעשרה ₪ נוספים מעבר לסכום הראשוני שהוסכם.

ז. ההטבות יינתנו עד לאחר מתן מלוא סכום הפיצוי של 1,100,000 ₪ יהא הזמן שייקח לכך אשר יהא.

16. ביחס לאלמנט גמול ושכר טירחה לב"כ המבקשים, ממליצים הצדדים כדלקמן:

א. לעניין הגמול למבקשים, מוסכם כי כל אחד מהם יקבל סך של 12,206 ₪ כולל מע"מ וכן שיפוי של שני המבקשים יחד עבור חלקה הראשון של אגרת בית המשפט על סך כולל של 5,588 ₪.

ב. לעניין תשלום שכ"ט לב"כ המבקשים ביחד הוסכם על תשלום סך של 170,000 ₪ בתוספת מע"מ. על פי הסדר הפשרה סכום שכר הטירחה ישולם מיד עם אישורו כפסק דין.

17. לשיטתם של הצדדים מדובר בשכר טירחה וגמול ראויים בנסיבות העניין בין היתר לאור הטירחה שהושקעה; עלויות חוות דעת המומחית קרן אהרון שצורפה לבקשת האישור (אם כי נראה כי חוות הדעת הופקה לצורך הליך אחר ולא לצורך ההליך הנוכחי) וכן לאור הפיצוי

שהושג לחברי הקבוצה. הסכומים הולמים פסיקות קודמות ושכר הטירחה המבוקש מהווה כ- 15% מערך הפשרה הכולל.

18. עוד הוסכם כי העילות והסעדים עליהם חל הסדר הפשרה, ולגביהם ההחלטה בדבר אישור הסדר הפשרה תהווה מעשה בית דין, כוללים את כל העילות הנזכרות במישרין ו/או בעקיפין בבקשת האישור. עם אישור הסדר הפשרה, יתגבש מעשה בית דין ו-ויתור וסילוק של מבקשי האישור, באי כוחם או מי מטעמם, וכן של חברי הקבוצה, כלפי המשיבה ו/או מטעמה.

<u>פנייה ליועץ המשפטי לממשלה:</u>

19. לאחר שהוגשה הבקשה ובעקבות החלטתי בדבר פרסומה כדין ומשלוח לגורמים הרלוונטיים, הוגשה עמדת היועץ המשפטי לממשלה (להלן: **"היועמ"ש"**), הכל לפי הוראות סעיף 18(ד) לחוק תובענות ייצוגיות. היועמ"ש הודיע כי הגורמים המקצועיים במדינה לא מצאו להתנגד לבקשה לאישור הסדר הפשרה. יחד עם זאת, ראה היועמ"ש להעיר מספר הערות כדלקמן:

ראשית, אופן מימוש ההטבה ואיתור לקוחות המשיבה. היועמ"ש סבור כי ניתן לאתר אישית את לקוחות המשיבה שביצעו רכישות באמצעות אתר האינטרנט שלה ולפצותם באופן אישי, שכן הם נדרשים להירשם באתר בעת ביצוע ההזמנה ופיצוי כספי אישי עדיף בנסיבות העניין. ברם, ככל ובית המשפט סבור כי מתן פיצוי אישי לחברי הקבוצה אינו מעשי, סבורים הגורמים המקצועיים כי עדיפה תרומה כספית לקרן לניהול וחלוקת כספים הנפסקים כסעד שהוקמה מכוח סעיף 27 לחוק התובענות הייצוגיות. המנגנון המוצע ע"י הצדדים מקים חשש שהמשיבה תעלה מחירים או תצמצם את ההנחות כדי להביא את עלויות הפיצוי אל שכם הצרכנים וכך ייפגע האפקט ההרתעתי.

שנית, אלמנט שכר הטירחה לב"כ מבקשי האישור. הסכום שהוסכם הינו כאמור 170,000 ₪ בתוספת מע"מ. אשר לפי הוראות סעיף 31 להסדר הפשרה ישולם תוך 45 יום מיום אישור ההסדר כפסק דין וזאת בפעימה אחת. אולם,היועמ"ש מעיר כי תקופת מימוש ההטבה היא למשך פרק זמן של כתשעה חודשים ועד למימוש מלוא סכום ההטבה. לכן, סבור היועמ"ש כי יש לנהוג גזרה שווה גם באופן תשלום שכר הטירחה.
זאת ועוד, גם אם חלק חברי הקבוצה לא יממשו את ההטבות המוצעות במסגרת ההסדר, עדיין ב"כ מבקשי האישור המייצגים יקבלו את מלוא שכר הטירחה המוסכם. לטענת

היועמ"ש הסדר שכר טירחה שכזה מהווה תמריץ שלילי שימנע מב"כ מבקשי האישור להשיא את התועלת לחברי הקבוצה ולפקח על יזום הסדר הפשרה.

שלישית, היועמ"ש מצביע על כך שבמסגרת הבקשה לאישור הסדר פשרה סעיף 30 שם, מבקשים הצדדים פטור מתשלומה השני של אגרת המשפט ושיפוי על חלקה הראשון בנימוק שכלל השיקולים שנקבעו בפסיקה למתן פטור מהמחצית השנייה של האגרה יתקיימו בעניינם, הם הגיעו להסכמות ללא דיון וחסכו זמן שיפוטי יקר, ההסכמות הניבו תועלת לחברי הקבוצה וזו התנהלות שיש לעודד.

ברם, היועמ"ש סבור אחרת. לדידו מחוקק המשנה לא מצא ב**תקנה 7א(א) לתקנות בתי המשפט (אגרות) התשס"ז-2007** (להלן: "**תקנות האגרות**") לקבוע כי עצם ההגעה לפשרה מצדיקה פטור מיתרת האגרה. שיקולים דוגמת אלה שנטענו ע"י הצדדים הובאו למעשה בחשבון וגולמו בקביעת מחוקק המשנה המתבטא בהסדר הייחודי בתקנה 7 א(א)(3) לתקנות כאשר נדרשים "טעמים מיוחדים" שיירשמו כדי להפטיר את בעלי הדין מתשלום המחצית השנייה של האגרה. טעמים אלה, לעמדת היועמ"ש, צריכים להיות טעמים כבדי משקל המהווים חריג של ממש לכלל המטיל על הצדדים חובת תשלום חלקה השני של האגרה, אחרת יימצא החריג הופך לכלל, תכלית התקנות לא תקוים והקופה הציבורית תצא חסרה ללא הצדקה.

20. לצדדים ניתנה הזדמנות להגיב לעמדת היועמ"ש. תגובתם הוגשה ביום 31.10.2021 במסגרת בקשה מספר 6.

בסוגית הפיצוי טענו הצדדים, כי עם כל הכבוד אין הם מקבלים את טענת היועמ"ש כי ניתן לזהות, לאתר ולפצות באופן אישי את כל מי שרכש מוצרים עם פרסום מטעה לכאורה באתר האינטרנט של המשיבה.

המשיבה הסבירה, כי אינה יכולה להצביע על כל מי שרכש ורכש בעטיה של "מכירה מיוחדת". כמו כן המשיבה אינה יכולה לפלח מתוך מי שרכש ב "מכירה מיוחדת" מי הסתמך עליה ומי לא. בשל כך, סברו הצדדים כי מנגנון הפיצוי המוצע לפיו יינתן פיצוי לכלל צרכניה בין באתר האינטרנט ובין בסניפים הפיזיים, יהיה פתרון יעיל ומיטיב בנסיבות העניין, תוך השוואה לעניין ת"צ (מחוזי ת"א) 19048-07-14 שאוזכר לעיל.

הצדדים הוסיפו כי זוהי טיבה וטיבעה של פשרה המגשרת בין עמדות הצדדים, תוך ויתורים מסוימים של כל אחד מהם.

21. בסוגית שכר הטירחה, גם כאן חלקו הצדדים על עמדת היועמ"ש. לדבריהם הסדר הפשרה כולל מנגנון מובנה בין מספר שלבים המבטיח את מיצוי הפיצוי.

ראשית, הפיצוי ניתן לכל רוכש מסניפי וחנויות המשיבה ואין ספק כי הפיצוי ימומש. המשיבה התחייבה בהקשר זה כי הפיצוי לא יוביל לעליית מחירים מכוונת.
שנית, מנגנון הפיצוי כולל הגדלת היקף הפיצוי לכל רוכש בעשרה ₪ במידה וסכום הפיצוי לא ימוצה לאחר תשעה חודשים.
שלישית, נוכח התחייבותה של המשיבה כי הפיצוי יינתן עד תום ייקח זמן אשר ייקח, אין מקום לעכב את תשלום הגמול ושכר הטירחה למבקשים ולבאי כוחם שעה שדאגו להטבה מידית לכלל חברי הקבוצה וכן לישום הוראות הדין באופן מיטבי ע"י המשיבה.
הצדדים הביעו נכונות להגיש לבית המשפט הודעה מעדכנת בתוך תשעה חודשים ולאחר 24 חודשים מהגשת ההסדר לצורך מעקב.

22. ביחס למחצית השנייה של האגרה, כמוסבר בבקשה לאישור ההסדר, אין כל טעם להורות על תשלום המחצית השנייה של האגרה משום שהמבקשים פעלו ללא לאות על מנת להביא למיצוי ההליך אפילו בטרם התקיים דיון ראשון והתנהלות מעין זו יש לעודד.

23. כדי לחדד, זימנתי את הצדדים לדיון לפני בישיבת יום 23.2.2022, כל צד חזר על עמדתו ולאחר שנשמעו עמדות כלל הנוגעים בדבר לרבות עמדת היועמ"ש, הנני להכריע בדין.

<u>המסגרת הנורמטיבית:</u>

24. בית המשפט העליון, מפי כב' השופטת ענת ברון, קבע במסגרת רע"א 2296/19 **Tecumseh Products Company נ' זילברברג** (נבו 18.8.2021) (להלן: **"עניין זילברברג"**) את האופן שבו על בית המשפט להידרש ולבחון בקשות לאישור הסדרי פשרה בהליך של בקשת לאישור תובענה כייצוגית, וכן את העקרונות הנורמטיביים החלים בעניין זה.

25. בתוך כך, שבה וחידדה כב' השופטת ענת ברון את "בעיית הנציג" אשר לפיה התובע המייצג ובא-כוח המייצג, עלולים לבכר אינטרסים אישיים שלהם על פני האינטרסים של הקבוצה המיוצגת. סוגיה זו מתעוררת אמנם לכל אורכו של ההליך הייצוגי, אך היא מתבטאת במלוא עוצמתה בשלב שבו בית משפט מתבקש לאשר הסדר פשרה בתובענה הייצוגית.

26. כך, הוסיפה והטעימה **בעניין זילברברג**:

"לנוכח החשש מפגיעה בעניינם של חברי הקבוצה המיוצגת ואף בנתבעים כתוצאה מניצול לרעה של הסדרי פשרה, קבע המחוקק בסעיפים 18 ו-19 לחוק

תובענות ייצוגיות מנגנוני פיקוח והגנה ייחודיים להסדר פשרה בתובענה ייצוגית. מנגנונים אלו מקנים לבית המשפט תפקיד מכריע בפיקוח ובהגנה על עניינם של חברי הקבוצה המיוצגת והאינטרס הציבורי (עניין פינצ'בסקי, בפסקה 20; רע"א 5678/20 חברת פרטנר תקשורת בע"מ נ' רשף, פסקה 5 (5.1.2021) [פורסם בנבו]); ובהתאם לכך, שומה על בית המשפט לקיים בחינה יסודית של הסדרי פשרה המובאים לאישורו תוך הסתייעות בכלים שהעמיד לרשותו המחוקק (רע"א 1644/15 גור נ' דור אלון אנרגיה בישראל (1998) בע"מ, פסקה 10 (27.5.2015) [פורסם בנבו]). בעניין זה סעיף 18(א) לחוק תובענות ייצוגיות קובע שהסדר פשרה כפוף לאישורו של בית המשפט; וסעיף 19(א) מורה כדלקמן:

אישור הסדר פשרה בידי בית המשפט

19(א). בית המשפט לא יאשר הסדר פשרה אלא אם כן מצא, כי ההסדר ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה, ואם הבקשה לאישור הסדר הפשרה הוגשה לפני שאושרה התובענה הייצוגית – גם כי התובענה שהוגשה עומדת, לכאורה, בתנאים לאישור תובענה ייצוגית הקבועים בסעיפים 3, 4 ו-8(א) וכי סיום ההליך בהסדר פשרה הוא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין.

בבחינת השאלה אם הסדר ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של הקבוצה, התווה המחוקק רשימת שיקולים המפורטים בסעיף 19(ג) לחוק תובענות ייצוגיות. לפיהם על בית משפט להתחשב, בין היתר, בפער בין הסעד המוצע בהסדר הפשרה ובין הסעד שחברי הקבוצה היו עשויים לקבל אילו בית משפט היה מכריע בתובענה הייצוגית לטובת הקבוצה; בשלב שבו נמצא ההליך; ובסיכונים ובסיכויים הלכאוריים שבהמשך ניהול התובענה הייצוגית אל מול יתרונותיו וחסרונותיו של הסדר הפשרה (רע"א 9167/10 012 סמייל טלקום בע"מ נ' Myrna Mandap, פסקה 10 (26.5.2013) [פורסם בנבו]). שיקולים אלה נועדו לסייע לבית משפט להתחקות אחר רצונם של חברי הקבוצה המיוצגת, ולנסות לחזות כיצד אלו היו נוהגים כפרטים אילו האינטרס שלהם בתביעה היה גדול דיו (ראו: אלון קלמנט "פשרה והסתלקות בתובענה הייצוגית" משפטים מא 5, 16 (2011)); מובן שככל שהסדר הפשרה ישקף חלוקת סיכונים ראויה בין בעלי הדין, תגבר נטיית בית משפט לאשרו."

(שם, פסקה 20).

<u>מן הכלל אל הפרט:</u>

<u>אישור הסדר פשרה:</u>

27. בנסיבות העניין, לאחר עיון בהסדר הפשרה המוצע, בעמדת היועץ המשפטי לממשלה ובהתייחסות הצדדים לעמדה זו, בהיעדר התנגדות מטעם הגורמים המקצועיים במדינה לגופו של ההסדר (ובכפוף להערות שניתנו ויקבלו מענה להלן), ולאחר ששקלתי את מכלול השיקולים שעל בית המשפט לשקול בהתאם לסעיף 19(ג) לחוק תובענות ייצוגיות, מצאתי כי מדובר בהסדר ראוי, הוגן וסביר בנסיבות העניין, ועל כן מצאתי לאשרו (תוך חידוד מנגנון הפיקוח שנקבע, והערות בעניין שכר הטרחה).

28. בנסיבות העניין, אני מוצאת כי במסגרת הבקשה מפורטות שאלות מהותיות של עובדה ומשפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה בדבר פרסומים של מבצעי הנחות ומועדיהם בהתאם להוראות חוק הגנת הצרכן ותקנותיו וכן הנחיות הממונה.
בנסיבות העניין מתקיימים התנאים המנויים בהוראות סעיפים 3 – 5, 8(א), 18 לחוק תובענות ייצוגיות ואף התקיימו הוראות סעיף 22 לחוק האמור בדבר גמול לתובע מייצג והוראות סעיף 23 לחוק האמור בדבר שכר טירחה של ב"כ המייצג.

29. על פניו נראה, כי תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה והנכונה להכריע בעניינם של חברי הקבוצה. לא מצאתי טעם לסבור כי מבקשי האישור פועלים ומנהלים את ההליך בחוסר תום לב. בעצם העובדה שהמשיבה תיקנה את הפרסומים באתר שלה, ונטלה על עצמה התחייבות לנהוג כך בעתיד, הושגה תכליתה של התביעה הייצוגית שלפני.

30. ביחס לסכום הפיצוי – מדובר בסכום סביר ומקובל הן בשל גובהו המוערך ביחס לנזק שנגרם על פני הדברים – 1,100,000 ₪ - אלא גם בשל העובדה שהוא מגלם בתוכו לאור אופיו וסוגו קשר ישיר לחברי הקבוצה הנפגעת שהם לקוחותיה של המשיבה.
ניתן לומר כי הסדר הפשרה דנן מביא תועלת בלתי מבוטלת לחברי הקבוצה, באמצעות יישום הוראות הדין והפיצוי שהושג. היועמ"ש לא הגיש כל התייחסות לסכום הפיצוי שהושג ולמעט הערותיו שפורטו לעיל, למעשה לא התנגד לאישור הסדר הפשרה כפסק דין.

31. אשר למנגנון הפיקוח על ביצוע הסדר הפשרה, עקרונית יש מקום לטעמי להדק את מנגנון הפיקוח גם מבחינת בקרה נאותה על ההנחות שניתנות במסגרתו לכלל לקוחות המשיבה באתר האינטרנט ובסניפים הפיזיים וגם מבחינת אורך התקופה.

יש לשער כי הודעת הצדדים שמתן ההנחות יימשך עד שתקרת הסכום של 1,100,000 ₪ תוענק לציבור הלקוחות נובעת מרצון כן ואמיתי לעמוד בתנאי הסדר הפשרה. אולם, לטעמי אין מקום למשוך עד בלי די את הענקת ההנחות הללו. יש לתחום את התקופה בזמן ואני מקבלת לעניין זה את הערת היועמ"ש, כי לאחר שתקופה הקצובה בזמן תסתיים, יעמידו הצדדים את יתרת הסכום שיוותר לאחר תום התקופה, ככל ויוותר, לרשות הקרן שהוקמה לפי חוק לתובענות ייצוגיות.

32. לעניין משך התקופה, אני מוצאת, כי הצדדים הגדירו את משך התקופה לתשעה חודשים שיימנו 45 יום מיום אישור הסדר זה כפסק דין, דהיינו התקופה תתחיל להימנות בערך ממחצית חודש אפריל 2022 ועד מחצית חודש ינואר 2023.
עוד הסכימו ביניהם הצדדים, כי ככל ובבקרה שתיערך במחצית חודש ינואר 2023 יתברר כי הליך הענקת ההנחות אינו מביא לתשואה נכונה ביחס לסכום הפיצוי הכולל שנקבע, יוגדל שיעור ההנחות בעשרה ₪ לכל לקוח ממועד זה ואילך ועד שהענקת סכום הפיצוי תושלם במלואה.
אני קובעת, כי ההגדלה בסך של עשרה ₪ לכל לקוח, אף היא תימשך כתשעה חודשים החל ממחצית ינואר 2023.
אני קוצבת תקופת זמן של תשעה חודשים בהתאם להערכות שהצדדים בעצמם העריכו בהסדר הפשרה.
ברם, אם עד תום חודש ספטמבר 2023 לא תושלם הענקת מלוא הסכום של 1,100,000 ₪ יערכו הצדדים את החישוב, יוודאו מהו הסכום שנותר, כאשר סכום זה יועבר לקרן התובענות הייצוגיות 60 יום לאחר מכן.

33. מבחינת מנגנון הפיקוח על יישום הסדר הפשרה, אני קובעת לוחות זמנים כדלקמן:
במחצית התקופה של תשעת החודשים הראשונים יגישו הצדדים דיווח לתיק בית המשפט על אופן התקדמות מתן ההנחות לפי ההסדר. דהיינו מחצית ספטמבר 2022.
בתום תקופת תשעת החודשים דהיינו מחצית ינואר 2023 יוגש עדכון נוסף ואזי נבחן האם יש צורך בהחלת תקופה נוספת של תשעה חודשים לצורך הענקת הנחות בשיעור מוגדל בעשרה ₪ לכל לקוח.
היה ויימצא כי יש צורך בהחלת תקופה נוספת, אני קובעת כי יוגש עדכון נוסף בסוף חודש יוני 2023. היה ויימצא אז כי עדיין לא הוענק מלוא סכום הפיצוי של 1,100,000 ₪ ימשיכו הצדדים ביישום ההסדר. עדכון נוסף יוגש בסוף חודש ספטמבר 2023.
במידה ואז יושלם הפיצוי, ייחשב הסדר הפשרה כגמור ומוגמר.

במידה ולא יושלם עד אז הפיצוי, יוגש תחשיב בדבר הסכום שנותר ואתן הוראות בדבר העברתו לקרן התובענות הייצוגיות.

34. אני מאמצת את עמדת המבקשים שגם היועמ"ש לא העיר עליה דבר, כי בנסיבות העניין, אין צורך במינוי בודק חיצוני. אכן, אופיו של הסדר הפשרה אינו מצריך חישובים כלשהם וודאי שלא חישובים כלכליים מורכבים המצריכים מומחיות. הסדר הפשרה מבוסס על הערכה מקצועית של ב"כ הצדדים שיקול שהוכר בפסיקה כטעם המצדיק הימנעות ממינוי בודק.
ראו: **ת"צ** (מחוזי מרכז) **33359-06-12 זבידה נ' בית חולים בילינסון ואח'**, כב' השופט עופר גרוסקופף:

> **"ברירת המחדל בחוק תובענות ייצוגיות היא מינוי בודק בעל מומחיות בתחום בו עוסקת הבקשה. במקרה שלפני לא ראיתי מקום למנות בודק מאחר ששאלת נאותות הסדר הפשרה היא שאלה משפטית הכרוכה בהערכת סיכויי התביעה וגובה הפיצוי הכספי אשר אפשר והיה נפסק על ידי בית משפט מוסמך לטובת חברי הקבוצה. חישוב כאמור אינו מבוסס על פרמטרים כלכליים אלא הערכה שיפוטית גרידא. ברור מאליו, כי לבודק חיצוני אין עדיפות בהערכת סבירות פיצוי כאמור על פני בית המשפט".**

(שם פסקה 21).

35. אשר על כן, בשים לב לכך שהמחלוקת במסגרת בקשת האישור הוסכמה על הצדדים ואופיה של הפשרה אינו מצריך חישובים כלשהם או מומחיות מיוחדת, אלא היא מבוססת על הערכה שיפוטית, אין צורך במינוי בודק.

<u>הגמול:</u>

36. מבחינת הגמול האישי למבקשי האישור, הצדדים המליצו על תשלום גמול למבקשים בסך כולל של 12,206 ₪ לכל אחד מן המבקשים וכן, שיפוי עבור חלקה הראשון של אגרת בית המשפט.

37. לאחר ששקלתי את נסיבות המקרה סבורני, כי ראוי לקבל את המלצות הצדדים לעניין הגמול למבקשים כאשר גמול זה כולל גם את הפיצוי המגיע להם כחברים בקבוצה. במיוחד לאחר שלבקשה לאישור הסדר הפשרה צורפו תצהירי שני המבקשים לפיהם מלבד תשלום

הגמול האישי למבקשים ושכר הטירחה לבאי כוחם הם לא קיבלו ולא יקבלו כל טובת הנאה בקשר עם ההליך או עם ההסתלקות.

38. בנסיבות בהן בקשת האישור והסדר הפשרה שנכרת בעקבותיו הביאו להסדרת אופן הצגת המחירים בשירות האונליין של המשיבה, דומה כי המבקשים סייעו להשגת מטרתה העיקרית של בקשת האישור תוך מתן תועלת לכלל חברי הקבוצה. התביעה לא היתה תביעת סרק ברמה הלכאורית, בקשת האישור עוררה שאלה משפטית ראויה אשר באה על פתרונה המאוזן והנכון במסגרת הסדר הפשרה.
לאור זאת, הדבר מצדיק לטעמי את הגמול המבוקש ע"י המבקשים. הסכומים המוסכמים בעניין זה מקובלים עלי. הנני מאשרת בזאת את הגמול האישי למבקשים.
גם מועד תשלום הגמול האישי למבקשים תוך 45 יום מאישור הסדר הפשרה בפסק דין (לפי סעיף 31 להסדר הפשרה), לגיטימי בעיני והנני מאשרת אותו בזה.

<u>שכר טירחת ב"כ המבקשים:</u>

39. העקרונות המנחים לפסיקת שכר טרחה לבא כוח התובע המייצג וגמול לתובע המייצג קבועים בסעיפים 22-23 לחוק תובענות ייצוגיות.

סעיף 23 לחוק, קובע בנושא שכר הטרחה, כי -

> **"בקביעת שיעור שכר הטרחה של בא כוח מייצג לפי סעיף קטן (א), יתחשב בית המשפט, בין השאר, בשיקולים אלה:**
>
> **(1) התועלת שהביאה התובענה הייצוגית לחברי הקבוצה;**
>
> **(2) מורכבות ההליך, הטרחה שטרח בא הכוח המייצג והסיכון שנטל על עצמו בהגשת התובענה הייצוגית ובניהולה, וכן ההוצאות שהוציא לשם כך;**
>
> **(3) מידת החשיבות הציבורית של התובענה הייצוגית;**
>
> **(4) האופן שבו ניהל בא הכוח המייצג את ההליך;**
>
> **(5) הפער שבין הסעדים הנתבעים בבקשה לאישור לבין הסעדים שפסק בית המשפט בתובענה הייצוגית".**

ראו : ע"א 2046/10 עזבון המנוח משה שמש נ. דן רייכרט (ניתן ביום 23.5.2012) בהרכב כב' השופטים הנשיאים ביניש ארבל וגרוניס. דברי הנשיא (כתוארו אז) השופט א' גרוניס בפסקה 3.

40. מבחינת שכר הטירחה לב"כ מבקשי האישור, הוסכם בין הצדדים על תשלום סך של 170,000 ₪ בצרוף מע"מ. לבקשה צורף תצהירו של ב"כ המבקשים כנספח 7 כי מלבד סכום שכר הטירחה הוא לא קיבל במישרין או בעקיפין כל סכום כסף או טובת הנאה בקשר עם ההליך שבנדון. תשלום שכר הטירחה יבוצע על פי סעיף 31 להסדר הפשרה גם כן תוך 45 יום מאישורו כפסק דין.

41. היועמ"ש ראה לנכון להעיר בנושא זה. הצדדים אף הרחיבו על כך בטיעוניהם בעל פה לפני בישיבת יום 23.2.2022. היועמ"ש סבר כי יש בעייתיות בכך שמלוא שכר הטירחה ישולם לב"כ המבקשים בפעימה אחת תוך 45 יום וזאת על אף שתקופת מימוש ההטבה מוערכת בתקופה של תשעה חודשים לפחות ויתכן שאף למעלה מזה עד למלוא סכום המימוש. היועמ"ש גם הצביע על כך שייתכן כי גם אם כלל חברי הקבוצה לא יממשו את ההטבות המוצעות במסגרת ההסדר, הרי תשלום שכר הטירחה יהא מלא ומיידי ללא קשר למימוש ההטבה. דבר זה עשוי להוות תמריץ שלילי לב"כ המבקשים המייצגים בדבר השאת התועלת לכלל חברי הקבוצה.

42. כאמור, לבעלי הדין הישירים להליך ניתנה הזדמנות להגיב הן בכתב בהודעתם מיום 23.10.2021 והן בעל פה במעמד הדיון.
בסוגית שכר הטירחה סברו ב"כ הצדדים כי אין לתלות את הגמול בשכר הטירחה בקידום מנגנון הפיצוי ליתר חברי הקבוצה. במיוחד נוכח היקף המכירות של המשיבה והתחייבותה כי הפיצוי יינתן עד תום, ייקח הזמן אשר ייקח. במעמד הדיון הודיע ב"כ המבקשים על נכונות לחלק לפעימות את תשלום שכר הטירחה (עמ' 4 לפרוטוקול ש' 9 – 16).
ב"כ המשיבה הותיר לשיקול דעת בית המשפט (עמ' 3 לפרוטוקול ש' 13).

43. לאחר שאני שוקלת את פני הדברים, אני מוצאת שלא להתערב בגובה סכום שכר הטירחה עליו הסכימו הצדדים. הסכום משקף באופן נכון וראוי הן את הסוגיה החשובה שאיתרו המבקשים ואשר טופלה ע"י המשיבה לשביעות רצון כלל הנוגעים בדבר לרבות היועמ"ש ולתועלת חברי הקבוצה כולם. הסכום גם עומד בהלימה לגובה הפיצוי שהוסכם כי יוענק ע"י המשיבה בשיעור כולל של 1,100,000 ₪.

44. יחד עם זאת, אני מקבלת את עמדת היועמ"ש כי אין מקום לתשלום מלוא סכום שכר הטירחה תוך 45 יום מאישור הסדר הפשרה כפסק דין. הדעת אינה נוחה מכך שהסעד העיקרי בהליך והוא הפיצוי לכלל חברי הקבוצה ייפרס על פני תקופת זמן משמעותית של תשעה חודשים לפחות וכפי שהוריתי בפסק דין זה לעיל, ניתן יהיה לפרוס את משך התקופה גם לתשעה חודשים נוספים עד תום חודש ספטמבר 2023, כאשר אם עד אז לא תושלם הענקת הנחות במלוא הסכום של 1,100,000 ₪ שהוסכם, תועבר היתרה לקרן התובענות הייצוגיות 60 יום לאחר מכן. אנו עשויים להימצא במצב בו שכר הטירחה ישולם באופן מיידי שעה שהפיצוי העיקרי יושלם רק לקראת חודש דצמבר 2023. מבלי להתייחס לשאלה האם הדבר עשוי לשמש תמריץ שלילי על הליכי הבקרה של יישום הסדר הפשרה, מדובר במצב שעל פניו בעייתי ואינו עומד בהלימה עם סכום הפיצוי.

45. לאור זאת אני מחליטה לחלק את אופן תשלום שכר הטירחה.
סכום של 60,000 ₪ בצרוף מע"מ ישולם תוך 45 יום ממועד פסק הדין.
היתרה בשיעור של 110,000 ₪ בצרוף מע"מ תשלום לפי המפרט הבא:

א. ככל והענקת ההטבות לכלל חברי הקבוצה עד לגובה הסך של 1,100,000 ₪ תושלם תוך תשעה חודשים ועד מחצית חודש ינואר 2023, תשולם יתרת שכר הטירחה של 110,000 ₪ בצרוף מע"מ במלואה תוך 30 יום ועד מחצית פברואר 2023.

ב. ככל והענקת ההטבות לכלל חברי הקבוצה תצריך הארכה נוספת למשך תשעה חודשים עד תום חודש ספטמבר 2023, תשולם היתרה באופן כדלקמן:

(1) סך של 55,000 ₪ בצרוף מע"מ ישולם עם סיום הפעימה הראשונה של הסדר הפיצוי במחצית ינואר 2023, דהיינו תוך 30 יום ועד למחצית פברואר 2023.

(2) סך של 55,000 ₪ בצרוף מע"מ ישולם עם סיום הפעימה השנייה של הסדר הפיצוי. תוך 30 יום מסוף חודש ספטמבר 2023, דהיינו עד ליום 31.10.2023.

אני ערה לכך כי ייתכן כי גם לאחר סיום הפעימה השנייה של הסדר הפיצוי בחודש ספטמבר 2023 עדיין קיימת אפשרות שתישאר יתרה אשר תועבר לקרן התובענות הייצוגיות לפי הוראתי בסעיף 32 לפסק דין זה. שקלתי והגעתי למסקנה שאין מקום להתנות את יתרת תשלום שכר הטירחה עד לאחר סיום ההעברה לקרן. אני סמוכה ובטוחה כי הפרקליטים מטעם שני הצדדים יעשו את המיטב להשאת סכום

הפיצוי ויבצעו את המוטל עליהם לצורך העברת יתרת סכום הפיצוי לקרן, ככל ויידרש.

<u>אגרת המשפט:</u>

46. המבקשים והמשיבה גם יחד, עתרו שלא לחייבם במחצית השנייה של אגרת המשפט לאור ההסכמה אליה הגיעו. הם גם עתרו לקבלת שיפוי על המחצית הראשונה של אגרת המשפט. היועמ"ש חלק על כך. לטעמו, אין מקום לפטור את הצדדים או מי מהם מתשלום אגרת המשפט, לא חלקה הראשון ואף לא חלקה השני.

47. נושא האגרה בתובענות ייצוגיות מעוגן **בתקנה 7 א' (א) לתקנות בתי המשפט (אגרות) התשס"ז-2007** (להלן: "**תקנות האגרות**"). סכום האגרה שעל המבקש לשלם קבוע בתוספת לתקנות ומשולם בשני שיעורים. פסקה 3 לתקנה 7 א' (א) דנן רלוונטית לענייננו וזו לשונה:

> **"ניתן פסק דין בהליך המקבל את התובענה כולה או חלקה או פסק דין המאשר הסדר פשרה לפי סעיף 19 לחוק תובענות ייצוגיות, ישלם המשיב את חלקה השני של האגרה וישפה את המבקש על סכום האגרה ששילם בעד חלקה הראשון של האגרה בתוספת הפרשי הצמדה למדד; על אף האמור, רשאי בית המשפט לפטור את המשיב מתשלום חלקה השני של האגרה לפי פסקה זו, כולה או חלקה, מטעמים מיוחדים שיירשמו;".**

48. לעמדת היועמ"ש, מחוקק המשנה לא מצא כי עצם הגעה לפשרה כשלעמה מצדיקה פטור מתשלום יתרת האגרה, בוודאי שלא להשבת המחצית הראשונה שכבר שולמה. לדידו יש להקפיד כי הטעמים המיוחדים שיירשמו לפי תקנה 7 א' (א)(3) הנ"ל יכללו רק טעמים כבדי משקל המהווים חריג של ממש לכלל המטיל חובת תשלום המחצית השנייה של האגרה, שלא יימצא החריג הופך לכלל והקופה הציבורית תצא בחיסרון כיס וב"כ היועמ"ש חזרה על עמדתה בישיבת יום 22.3.2022 (עמ' 1 לפרוטוקול ש' 26 -29).

49. נושא האגרה הוא אכן נושא רב משמעות שכן יש להקפיד על הקופה הציבורית הקפדה יתרה. יחד עם זאת, המנגנון של תובענות ייצוגיות אף הוא פועל לתועלת הציבור כך שיש לערוך את האיזונים הנחוצים. תקנה 7 א' (א) הנ"ל נוספה בחודש מאי 2018 באופן ספציפי בנושא של תובענה ייצוגית.

דברי ההסבר לתזכיר החוק תקנות בתי משפט (אגרות) (תובענה ייצוגית) התשע"ז-2017, (פורסמו ביום 3.4.2017) יצאו מנקודת הנחה כי תובענה ייצוגית היא הליך מורכב וארוך, אשר דורש, ככלל, משאבים שיפוטיים רבים. משכך, יש להשית על המבקש תשלום אגרה, הגם שמדובר בהליך שנועד בסופו של דבר, לתועלת הציבור.

לעניין אופן תשלום האגרה ומועדי התשלום צוין בדברי ההסבר כי:

> "**המחצית הראשונה של סכום האגרה תשולם על ידי התובע הייצוגי עם הגשת הבקשה לאישור התובענה כייצוגית והמחצית השניה תשולם עם סיום ההליך. חלוקת האגרה לשני שלבים נועדה על מנת שלא ליצור הרתעה של תובעים ייצוגיים אשר ימנעו מהגשת תובענות ייצוגיות טובות בשל עלות האגרה. אומנם נטל האגרה מוטל לכאורה על התובע בלבד, אולם ככל שעילת תביעתו של התובע הייצוגי טובה ובהתאם להצלחתו בהליכים המתנהלים בבית המשפט, הרי שנטל זה עשוי לעבור אל הנתבע. כמו כן, לבית המשפט סמכות לפטור מתשלום המחצית השנייה של האגרה, כולה או חלקה, מטעמים מיוחדים שיירשמו**".

50. לטעמי, יש לערוך הבחנה בין המחצית הראשונה של אגרת המשפט לבין המחצית השנייה. אני מוצאת כי המבקשים - או המשיבה כמי שנכנסה בנעליהם לצורך קבלת החיוב באגרה על שכמה - צריכים לשאת בתשלום המחצית הראשונה של אגרת המשפט ללא זכות השבה. כפי שראינו מחוקק המשנה לא ראה לנכון לפטור מגישי תובענות ייצוגיות מתשלום האגרה גם אם מדובר בבקשות שהן לתועלת הציבור. תובע ייצוגי אשר זוכה אף הוא לתגמול מסוים כתוצאה מהליך התובענה הייצוגית בו נקט, צריך לשאת בתשלום המחצית הראשונה של האגרה בגין הליך זה.
הליך בו מושקעים משאבים שיפוטיים אינו הליך המזכה פטור מן המחצית הראשונה של האגרה.

51. ביחס לתשלום המחצית השנייה של האגרה, בנסיבות עניינו עמדתי שונה.
אכן, מחוקק המשנה ראה לנכון לסייג ולהגדיר את מתן הפטור מהמחצית השנייה של האגרה, גם במקרה של הסדר פשרה חייב מחוקק המשנה הנמקות ב"טעמים מיוחדים שיירשמו".

52. לטענת הצדדים הטעמים המיוחדים אשר מתקיימים בענייננו הינם סיומו המוקדם של ההליך וכן הבקשה לאישור הסדר פשרה הוגשה טרם מועד הדיון שנקבע לישיבה ראשונה בבקשת האישור. הפסיקה בעניין זה אינה חד ומשמעית, כאשר ישנם פסקי דין המכירים במתן פטור מתשלום המחצית השנייה של האגרה בנסיבות אלה ומולם ישנה פסיקה נוגדת.

53. מהו טעם מיוחד ? בפסיקה נקבע כי את הטעם המיוחד ניתן לצקת לכל מקרה לפי נסיבותיו. כפי שמציין רשם בית המשפט העליון (כתוארו אז) השופט בעז אוקון **בע"א 6842/00 ידידיה נ' קסט ואח'** (החלטה מיום 15.03.01 ; פ"ד נ"ה (2) 904) :

> **"...אך "טעם מיוחד" כמוהו כשקית - היא אינה עומדת עד שלא יוכנס לתוכה משהו".**

54. ומהו הטעם המיוחד אותו מבקשים לצקת המבקשים בענייננו? זהו ההליך הקצר היעיל והתמציתי שנוהל על ידם, ההסכמות אליהם הגיעו ללא כל דיון מה שהוביל לחיסכון זמן שיפוטי. יתר על כן, ההסכמות הניבו תועלת לחברי הקבוצה והצדדים סבורים כי יש לעודד התנהלות אשר כזו.

55. בהקשר זה של תכלית התובענה הייצוגית, והאופן בו יש לבחון בין השאר גם הסדרי פשרה הנכרתים בה, ראיתי להפנות לדברי כב' השופט עופר גרוסקופף בע"א 1582/20 **עו"ד יוגב חלפון נ' שמן משאבי נפט וגז בע"מ** (ניתן בהרכב כב' השופטים המשנה לנשיאה ניל הנדל, דוד מינץ, עופר גרוסקופף ביום 29.12.2021) :

> **"<u>סיום הליך ייצוגי על דרך הפשרה נושא יתרונות רבים. זאת, משום שפשרה מבטיחה לחברי הקבוצה סעד מהיר וודאי, ומביאה לחיסכון לא מבוטל במשאבים ובזמן הכרוכים בניהול ההליך – עניינים להם חשיבות רבה במיוחד בהליך הייצוגי בהינתן מורכבותו</u> (פלינט וויניצקי, בעמ' 597-598). יחד עם זאת, עידודם ותמרוצם של הסדרי פשרה הוא ראוי כל עוד מדובר בהסדרים הולמים (עניין גור, פסקה 10 ; <u>ע"א 9294/16</u> שמעון נ' חברת איי די איי חברה לביטוח בע"מ, פסקה 6 לחוות דעתי [פורסם בנבו] (4.2.2020)). בהקשר זה, ראוי להעיר כי הסדר פשרה, אפילו כאשר עסקינן בהליך ייצוגי, מגלם קניית סיכונים של שני הצדדים, ועל כן, מטבע הדברים, הוא כולל ויתורים הדדיים. קניית הסיכון יכולה להתייחס לעובדה או לשאלה משפטית השנויה במחלוקת, וכן להתפתחויות עתידיות אפשריות. מכאן שהסדר פשרה "ראוי, הוגן וסביר" הוא "כזה שמציע לקבוצה הטבה או פיצוי המשקפים נאמנה את הסיכויים והסיכונים הגלומים**

> **בהליך מבחינת כל אחד מהצדדים... ועל כן גם כאשר מדובר בהליך ייצוגי – אין ככלל הצדקה לדחייתו של הסדר מוצע רק משום שאינו מבטיח לחברי הקבוצה פיצוי בשיעור המרבי שהיה נפסק לטובתם אם התובענה הייצוגית היתה מתקבלת במלואה" (בר"ם 2744/19 עיריית עכו נ' בריל תעשיות נעליים בע"מ, פסקה 16 [פורסם בנבו] (10.3.2021))".**
>
> (שם, פסקה 69. ההדגשה אינה במקור – נ.ג.)

הדברים הולמים גם את האופן בו יש לבחון את הסדר הפשרה שהושג בענייננו, היעילות הדיונית שהביאה לכריתתו אף לפני ישיבה ראשונה, לצד חשיבות הנושא והתועלת הציבורית שהוא מביא לכלל חברי הקבוצה.

56. ב"כ היועמ"ש עצמה ציינה הן בתגובתה הכתובה סעיף 3.ו. והן בטיעוניה בעל פה, כי התכלית העומדת בבסיס הסדר תשלום האגרה בהגשת תובענות ייצוגיות וכנגזרת ממנה נדרשים גם "הטעמים המיוחדים" שישמשו לפטור מהחלק השני של האגרה, מבקשת לכסות את העלויות הגבוהות של הליך התובענות הייצוגיות ולשמש כגורם הרתעתי לשם הפחתת תביעות הסרק הרבות המוגשות, הן באמצעות שיעורי האגרות ומועדי תשלומם והן באמצעות מתן פטורים ושיפוי.
אני מוצאת, כי תכלית זו הולמת את הענקת הפטור מתשלום המחצית השנייה של האגרה. עצם הסדר הפשרה שהוא בעל סכום משמעותי ומעניק פיצוי לכלל חברי הקבוצה בשיעור לא מבוטל, מלמד על כך שהתובענה לא היתה תובענת סרק. אין אפוא צורך להרתיע באמצעות השתת מחצית שנייה של אגרה בנסיבות אלה. יש להתחשב בכך שב"כ הצדדים ניהלו מו"מ אינטנסיבי והגיעו להבנות ראויות ושקולות, אפילו ללא ישיבה ראשונה.
ככלל, המחצית השנייה של האגרה נועדה לשקף קיומו של הליך הוכחות ושמיעת עדויות באופן שיכסה את המאמץ שהגורמים המשפטיים כולם משקיעים בהליך. שעה שהצדדים השכילו להגיע הסדר פשרה ראוי, ולחסוך את המשאבים שהיו מוקצים לצורך כך, אין זה נכון להשית עליהם את תשלום המחצית השנייה של האגרה. זהו טעם מיוחד אשר בענייננו מצדיק בעיני את הפטור האמור.

57. אשר על כן, למיצוי פרק זה אני קובעת כי אין מקום להשיב למבקשים את תשלום המחצית הראשונה של המשפט. עם זאת, ולאור הסדר הפשרה שהושג לתועלת הציבור בטרם התקיימו ולו ישיבת קדם משפט ראשונה, שלא לומר הליך הוכחות, אין מקום להשית את תשלום המחצית השנייה של אגרת המשפט על שכם הצדדים או מי מהם.

אני סבורה כי הקופה הציבורית לא תצא נפסדת מאי תשלום המחצית השנייה ויש בכך כדי לעודד הסדרי פשרה ראויים, כאמור לתועלת הציבור בכללותו.

<u>סיכום:</u>

58. מן המקובץ לעיל ובשינויים הקלים לאור הערות היוהמ"ש, אני מאשרת את הסדר הפשרה.

59. **<u>הפיצוי לכלל חברי הקבוצה</u>:**

א. אני מאשרת את הסדר הפשרה אליו הגיעו הצדדים ונותנת לאמור בו תוקף של פסק דין. ההסדר מאושר בכפוף לשינויים בדבר מדרגות תשלום הפיצוי כפי שנקבעו על ידי בפסק דין זה לעיל.

ב. סכום הפיצוי הכולל יינתן לכל מי שירכוש טובין בסניפי המשיבה או באתר האינטרנט שלה בדרך של הפחתת סכום כסף ממחירו הסופי של המוצר לאחר כל ההנחות וזאת כדלקמן:

ג. לקוח שירכוש מוצר שמחירו לצרכן לאחר כל ההנחות הוא בין 500 ל- 1,000 ₪ (מחירו בפועל של המוצר ולא מחיר מחירון) יהיה זכאי להפחתה ללא כל תלות בגובה של 20 ₪. בדומה, לקוח שירכוש מוצר שמחירו מעל ל- 1,000 ₪ יהיה זכאי להפחתה ללא כל תלות בגובה של 40 ₪.

ד. סכום הפיצוי הכולל יינתן מהסכום הסופי בפועל לאחר כל ההנחות באופן שיחול כפל מבצעים.

ה. אם קיימת הנחה בחנות כך שהלקוח יידרש לשלם בפועל פחות מ- 500 ₪ למוצר, הלקוח לא יהיה רשאי לפיצוי. הפיצוי הוא עבור כל מוצר בנפרד וניתן לקבל כפל הפחתות עבור כל מוצר.

ו. סכום הפיצוי הכולל יינתן ללקוחות על כלל המוצרים הנמכרים ע"י המשיבה.

ז. מועד תחילת מתן הפיצוי יהיה בתוך 45 יום ממתן האישור כלומר ממחצית אפריל 2022.

ח. אם המשיבה לא תעניק את סכום ההטבה במלואו בתוך כתשעה חודשים ממועד האישור, דהיינו, עד למחצית ינואר 2023 היא תבצע משם ואילך, הגדלה של סכום ההפחתה הניתנת עבור כל מוצר בודד בעשרה ₪ נוספים מעבר לסכום הראשוני שהוסכם.

ט. במידה וסכום ההטבה הכולל של 1,100,000 ₪ לא יינתן לכלל חברי הקבוצה עד לסוף ספטמבר 2023 תעביר המשיבה תוך 60 יום ממועד זה את היתרה לקרן התובענות הייצוגיות.

60. **<u>הגמול</u>**:

אני מאשרת לכל אחד מן המבקשים תשלום גמול אישי בסך כולל של 12,206 ₪ אשר ישולמו עד מחצית חודש אפריל 2022. בנוסף, תשא המשיבה בשיפוי המבקשים יחד עבור חלקה הראשון של אגרת בית המשפט.
אני פוטרת את המבקשים וכפועל יוצא גם את המשיבה מתשלום המחצית השנייה של אגרת המשפט.

61. **<u>שכר טירחת ב"כ המבקשים:</u>**

אני מאשרת תשלום שכ"ט בשיעור כולל של 170,000 ₪ בצרוף מע"מ כמוסכם בין הצדדים.
אני מחליטה לחלק את אופן תשלום שכר הטירחה.
סכום של 60,000 ₪ בצרוף מע"מ ישולם תוך 45 יום ממועד פסק הדין.

היתרה בשיעור של 110,000 ₪ בצרוף מע"מ תשלום לפי המפרט הבא:

א. ככל והענקת ההטבות לכלל חברי הקבוצה עד לגובה הסך של 1,100,000 ₪ תושלם תוך תשעה חודשים ועד מחצית חודש ינואר 2023, תשולם יתרת שכר הטירחה של 110,000 ₪ בצרוף מע"מ במלואה תוך 30 יום ועד מחצית פברואר 2023.

ב. ככל והענקת ההטבות לכלל חברי הקבוצה תצריך הארכה נוספת למשך תשעה חודשים עד תום חודש ספטמבר 2023, תשולם היתרה באופן כדלקמן:

(1) סך של 55,000 ₪ בצרוף מע"מ ישולם עם סיום הפעימה הראשונה של הסדר הפיצוי במחצית ינואר 2023, דהיינו תוך 30 יום ועד למחצית פברואר 2023.

(2) סך של 55,000 ₪ בצרוף מע"מ ישולם עם סיום הפעימה השנייה של הסדר הפיצוי. תוך 30 יום מסוף חודש ספטמבר 2023, דהיינו עד ליום 31.10.2023.

<u>הוראות לצורך פיקוח וקיום ההסדר:</u>

62. עד 15.9.2022 יגישו הצדדים הודעה משותפת בדבר התקדמות ביצוע הסכם הפשרה. ההודעה תיתמך בתצהיר מטעם הגורם הרלוונטי אצל המשיבה.
עדכון משותף נוסף יוגש עד ליום 31.1.2023.
לאחר מכן, עדכון משותף נוסף יוגש בכל 6 חודשים ועד לסיום ביצוע הסכם הפשרה בכללותו.

63. בהתאם להוראות סעיף 25(א)(4) לחוק תובענות ייצוגיות אני מורה על פרסום הודעה בדבר אישור הסדר הפשרה, בשני עיתונים יומיים בעלי תפוצה רחבה, בשפה העברית. בהודעה יפורטו הפרטים המנויים בסעיף 19(ג)(1) ו-(2) לחוק תובענות ייצוגיות, וכן הפניה לפנקס תובענות ייצוגיות שם ניתן יהיה לעיין בפסק הדין ובהסדר הפשרה, כאמור בסעיף 25(ד) לחוק תובענות ייצוגיות. גודל האותיות בפרסום ההודעה השניה לא יפחת מ-2 מילמטרים. המשיבה תשא בעלויות הפרסום.
נוסח ההודעה יוגש לאישורי בתוך 15 יום מהיום.

64. הצדדים ימציאו העתק מפסק דין זה בצירוף הסדר הפשרה ובצירוף ההודעה לציבור למנהל בתי המשפט, לשם רישומם בפנקס תובענות ייצוגיות, בהתאם להוראות סעיפים 19(ה) ו-25(ז) לחוק תובענות ייצוגיות. כמו כן, הצדדים ישלחו העתק מההודעה לציבור ליועץ המשפטי לממשלה, בהתאם להוראת **תקנה 16 לתקנות תובענות ייצוגיות, התש"ע – 2010**.

<u>תזכורת פנימית ליום 20.9.2022.</u>

<u>המזכירות תמציא העתק פסק דין זה לב"כ הצדדים.</u>

ניתן היום, ג' אדר ב' תשפ"ב, 06 מרץ 2022, בהעדר הצדדים.

נועה גרוסמן, שופטת

1